

Bréfa- og málasafn 1955

Bjarni Benediktsson – Stjórnmal – Dómsmálaráðherra – Menntamálaráðherra – Bréf – Símskeyti –
Boðskort – Árni Helgason – Baldur Þorsteinsson – Benedikt Tómasson – Björn Björnsson – Eypór
Þórðarson – Gunnar Jóhannesson – Ingólfur Jónsson – Jón Guðmundsson – Hans Hækkerup – Hjörtur
E. Þórarinsson – K.M. Murphy – Kristjana Gertsdóttir – Kristján Bjartmars – Leifur Ásgeirsson – Lúðvíg
Guðmundsson – Ragnar Jóhannesson – Ragnar H. Ragnar

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

---

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Stjórnmalamaðurinn
Askja 2-19, Örk 2

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

L. v. u.

Stykkishólmi, 31. ág. 1955

Kæri vinur.

Bestu þakkar fyrir síðast og allt gott. Ekki gekk okkur Baldri sem best við Sigtrygg en þó held ég þetta verði í lagi, en eitt er víst, þú getur ekki betur.

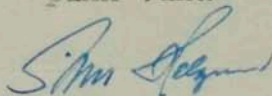
Ég rannsakaði strax ritvélar hér og ég kom heim út ar bréfinu fræga og held ég sé búinn að athuga þær allar og guð sé lof að það er enginn hér sem hefir ritað þetta eða ekki notað vél héðan til þess. Er þetta bréf ekki bara úr Hafnarfirði? Maður er farinn að trúa öllu í þessu óskapa moldviðri. Um það að frímerkið er óstimplað dettur mér í hug að það kemur ekki ósjaldan fyrir að bílstjórnendur koma með óstimpluð bréf að sunnan og þenda þeim í hilluna til mín og gleymist þá stundum að setja stimpilinn á þau. Ég sárvorkenni þér að standa í þessum illindum og er ég var í Hafnarfirði á dögunum blöskraði mér alveg, maður kom ekki í það hús sem rólkæð ekki vildi Stefán niður fyrir allar heilur. Og ekki skil ég í Einari Þ. að hann skyldi ekki hreinlega reka Stefán eftir framkomu hans við Einar. *af sönnu er að þinna sögu* Ég skil gremju Hafnfirðinga vel og kanske kemur

Þú þér út úr þessu með að láta Þorgeir í þetta þó við séum ekki allskostar ánægðir með manninn. Maður lægir þá ólguna í Harnarrirði og gyðuleggur ekki framtíð Ingólfs eins og þeir þar vilja vera láta.[?]

Ég sendi með ~~xixix~~ af ritvél Kristjáns Bjartm. sýnishorn. Svo bið ég allar góðar vættir að vaka yfir þér og gefa þér blessun og öll sönn gæði. Ég vona að við megum þorra til bjartari tíma og ykkur sem vandinn hvílir á gangi vel að leysa hnútana.

Innileg kveðja til ~~sjár~~ fjölskyldunnar

Þinn vinur

L. V. u.

Stykkishólmi 31 ágúst 1955

Herra
dómsmálaráðherra Bjarni Benidiktsson

Kæri vinur.

Af gefnu tilefni skrifa ég þér nú fáar línur, eigöngu til þess að láta þig sjá stafagerð ritvélar minnar. Árni Helgason sagði mér áðan frá bréfi er þú hefðir fengið viðkomandi Þorgeir Ibsen skólastjóra, sem eitt-hvað er grunsamlegt, og vildi hann að ég sendi þér línu svo þú gætir borið saman bréfin og séð hvort stafagerðin er eins, svo ekki sé um að villast að eg hafi ekki skrifað það á mina vél.

Þetta ætti að duga til þess, en ég skrifa þér betur seinna.

Með bestu kveðju og ósk um alt gott.

Þinn einl.

Þorsteinn Þorvaldsson

Skrifa stult
þakka bréf og láta
uppi á hessa f. málefnum
þessum

Flensborgarskóla, 26. maí 1955.

Hæstvirtur menntamálaráðherra
Bjarni Benediktsson!

Um leið og ég þakka yður, herra menntamálaráðherra,
styrk til myndagerðar í kennslubók mína í líkams- og
heilsufræði, leyfi ég mér að senda yður kafla úr formála
að nýrri og endurgerðri útgáfu af henni. Í honum hefi ég
reynt að skýra í örfáum orðum það sjónarmið, sem fyrir
mér vakir. Bókina sjálfa vænti ég að mega senda yður,
þegar hún er tilbúin.

Ég hefi reyndar samvizkubit af að ónáða yður, en áhugi
yðar á menningarmálum verður að vera mér afsökun.

Virðingarfyllt

Benedikt Tómasson
Benedikt Tómasson

30 SUMMIT AVENUE, NEW ROCHELLE, N. Y., U. S. A., 24. ágúst 1955.

Manntamálaraðhera Bjarni Benediktsson.

Orlof þad, sem þar veittur mér í fyrrasumar, er mér
bráðlega á sýndar, og hef ég verið að hugra til heimfartra.
Var stlur mín að gera yfursýnisskrá grein fyrir vltum,
fyr minni, þegar heim vorri komist. Þar sís og líb stótt,
hef ég verið á vegum INSTITUTE OF MATHEMATICAL SCIENCES
við New York háskóla. Kom ég þangað í septemberlok og sl.
hausti, þá boðinn til ársdvölar.

Fyrir nokkru fór yfirmannur (Scientific Director) stofnunar-
innar, próf. R. Courant, fram á þad nit mig, að ég ysti
þar áfram, líb áramóla eta um þad líb. Lík mér nokkur
hugur á að taka þri þoti, og bat ég þri forseta verkfræði-
deildar, próf. Trausta Þinnarsson, að kanna þad, hvort
umt myndi að ráðslafa kemslu minni nit deildina
á vitunandi hátt. Taldi hann, að ekki myndi kosta
á einum sinum manni líb að amast hana alla.
Hinn segar vorri ekki vonlaust, að umt ysti að skipta
henni milli fleiri manna, en þó vart þad ekki vilt þyr
en í lok þessa mánaðaræðar sítar.

Mér leit að lokum ekki greiðlega á þessa ráðs-
breytuni. Líb ég þá vilt, að ég stlafi mér að kanna líb
Íslands í næsta mánuði og taka vit kemslu minni.

En í gormorgun þarst mér í skýglti bot for háskóla
Kaliforníu í Berkeley um að dveljast þar í 4 mánuði
á tímabilinu febrúar-júní. Próf. Courant var og líb-
kyntu boðit, og lét hann mig mér vilt, að sé vorí umt

um, að ég gæti leikið betri þvi og sínu betri, og óskati, að ég
reyndi um að fá svo hagnat máleum heimur, að þat gæti
ortit. Skrifati ég þá offeru Trausta Steinarsyni og bat
ham að kynnja sér, hvort tókum á að fá stórt frati-
kennara í minni skól. Og skyldi svo reynast, þýst ég vit
að senda ytur og háskólaráti beiðni um fjórvislorleyfi.
Skynði ég þá óska þess að njóta launa minna að frái-
dregnum kostnati rit kamsluna, sem yði tímakennsla.

Af New York-háskóla hefur mér verið, og yði áfram,
sklat að vinna að stórt frati rannsóknunum, ein sérstakra
skuldbindingar. Af skeytingu frá UNIVERSITY OF CALIFORNIA
er að ráta, að mér verði þar að nokkru greidd laun af fé,
sem floki Bandaríkjaanna leggur háskólanum til
stórt frati rannsóknar. Tíðkast þat mjög, að flötum
greiði fé í slíkum skipum, á þess að séit verði, að um kornatar
haf virindi sé að ræta, og er þess gelit í tímaritum
um fjölda ritgenta, sem þar birta, að þar hafi verið
sáandar með slíkum styrk. Þjáir þvi. Courant mér,
að ég myndi láta mig fjála í vinnu minni í Berkeley.

Þat vegna þess, hve tíni er rannun til stöfunu,
að ég leyfi mér að senda ytur þetta bréf um til
shjóningar rannsóknar minni, ef til kanna kanna.

Að lokum langar mig til að þjá ytur þökk fyrir úti-
vegum ytar á sitasta ^{á fé} þvi at styrkja rann-
sóknir í stórt frati bequm ("exakt") virindum á
Íslandi. Skugg, ég at þat fé gæti verið góttan ávöxt.

Tíntingar fyllsl

Leifur Asgeirsson

Stardi í Menningarmálaráði, 9/7 '55

Heiðræði, kærri ómt!

Efni þessa mída er, að forrituast um, hvern eldri
mætti svo hafa til, að þú í löngu og vissu þá stjórna-
slóðum þúvar þar ígálin slóðst þó þinni hingað til minn
og lafist þjá minn, a. m. k. þá slund, sem nægja
myndi til að depra í þau mál, sem minn slenda
huga mest og ég þá sigi komid á framferi áfrúvísu.

Þóll og leiladi fundar við þing í stjórnaáráðinu, komist
og maumast að málum í þann veg, sem minn finnst þetta,
þó að hefningunni fyrir þú, að maður sé að eyta lígr-
malum líma önnur kafins manns, þuflar nánnu um-
ráðum. Og þúf ná maumast tilgangi sínum. Þrátt er,
af unni er, að deila rétti í máli, í þess að öðru þáfrir
þufling kettar öðru kanger hefningunni villi þign.

Gmistlegt og persónulegt mál, svo sem innuþing
og stíð slóðst minn við heiljurnálaastjórna (ráðherra og
þreifslóðst) o. s. fr., annað er ref flóðstegri þótt og
hollustu og einn komast almennu aðli.

Þú og Ólafur Þross ~~erud þú~~ erud þú maum, sem

njólit framast hausti sem þeir, er enn virða samstæða
mökkuð og melid réttlali réttlalisins vegna og erud þeir von
þaira, sem eldi hefur enn tekið í að taka með önu ritund
um þetta tvennt. Éri vona eg, að þiú misdeitji mig
elli. En merqurinn málsins er þessi: í að ná lali af
þiú í máli og lýnd' og þiú um leið á þars þiú heftis
af þiú ónæði y rell of mikil teidindi.

'Óska eg þiú þuó gengis og góts fudae
í góða starfi.

Þinn einl.

Gunnar Jóhannsson

TELEPHONE
TEMPLE BAR 7379
(2 LINES)

IMPERIAL HOUSE,

15-19, KINGSWAY,

LONDON, W. C. 2.

Þ. 24/6/55.

Árson
mentamálaráðgjafi
Bjarni Benediktsson
Reykjavík.
Góði vinur.

Vardandi Línufólk.

Mjú skilst að Bjarni Guðmundsson
verði ekki á landinum, er við höfum hein
í næstu vikur, til að afhenda línufólk
-
Jeg hef því beið Helga Eliasson fadslumála-
stjóra að vera "bímaröð" okkar gagnvart þeim
adiljunum, sem eiga að fá Wáfrmar, eða vilja
Sýna Miss Murphy gestrisum í haldum.
Viltu því vinsamlegast ganga frá öllu
Vardandi afhendingunni til þess, við H.E.,
Svo allt verði vel á veg komið, er þú
þess hein næstkomandi þriðjudagkvöld.

Það verður gaman að sjá gamla
Frón enn einu sinni og þetta góða vini.
og þinna.

Kæran kvæðis til þess
þess ein leigus Áron.

TELEPHONE
TEMPLE BAR 7379
(2 LINES)

IMPERIAL HOUSE,

15-19, KINGSWAY,

LONDON, W. C. 2.

þ. 2. ágúst 1955

Herra

Þjarni Benediktsson,
menntamálaráðherra,
Reykjavík.

Góði vinur.

Mjær er einhver gífurlegt, að skrifa þér
þetta bréf, því það er til að þakka fyrir
hinnar einlaugu og hlýju viðtöku, er þú
verttir mér og fylgjdarliði mínu, þegar
við vorum heima um daginn, til að
afhenda fyrstu einstökin af tinguahone
námskeiðinu í Íslandi.

Hid virdulega hádegisverndar búi,
er þú ljúfust í Ráðherra bústaðnum, við
möttöku þíns einstaks af námskeiðinu, verður
okkur óvalt minnstætt og jeg þakka þér
af heilum lung, fyrir þá virðing, er þú sýndir
okkur, með þessu búi.

Nú þegar starfi mínu er lokið,
í sambandi við þetta námskeið og það
komu á heimsmarkaðinum, er það von
mín að það megi verða að miklu gæmi
fyrir Íslandi og möðurmál okkar, bæði heima
og úta við. Í þessu sambandi fýrmt

Súni v. d.

HOTEL BORG

REYKJAVÍK

SÍMNEFNI — TELEGRAMS
HOTELBORG

SÍMAR — TELEPHONES
1440 (4 línur — 4 lines)

Reykjavík, 5-7-1955

Höf. Mentamálaráðgjafar

Þjarni Benediktsson

Reykjavík.

Góði vinur.

Sendi þér með Ringuaphone
set það, er við biðjum þig nota
þangað til hún á letrav kemur,
er það verður sent til þins frá
London, þegar það er tilkomið,
innar skams.

Jeg vil nota tælfarið til
að þakka þér og þinni
góðu konu, fyrir ást undlegar
möttökur í Ráðherra heilsaðn-
um í gær.

með bestu kveðjum

þinn ein leður

Þjarni.

6. 10. Damp Knax Reykjásvík

17 júní 1955

Flæsivirki vädkerma.

Þú get ekki annað en gætt þess, þú síð höfum
glætt og glæðjunnst ymmilega í frysti kirkunum
yfir megrir nimmur. Það er aðeins eitt, sem
skyggir á, og það er að allar stúlkurnar hafa
ekki sama kaup.

Sumar þá Karlmanns kaup, þær, sem verkafji
hefur að flaka. Þú það er alls ekki erfitt
að flaka en skera í, sýgla, þakka eða fátt
síð þá. Þetta er aðeins klíkiskapur með
flækunum. Þóta réttara sagt undir deplungum
verkafjans kannst þveija þá Karlmanns kaup
og þveija ekki.

Þú höfum 12, 54. tál þv. þinnar og þjóra um
þinnar. Það er ágætt. Þú það eiga allar
að hafa eins. Stúlkur gæta þvott eða, ekki
aðra Karlmanns nimmur, fram í máttátt eða
inni frysti klefa. Þú ef þætt nærri að skaffa
næðrum stúlkum í þveija frysti kirkur Karl-
manns kaup meyni vera lítt á fram leið þinni
þingis þvott í sveit þvottur kirkur og þinnar
sama kaup. Þú sama eitt að gilda þvott.

Þ

Leg þóv í dans leik síðar lítið miðvikudagi kvöld
í Bævangarhúsum. Húsið var blánum skreytt
og skemmtunin fór lítið betra fram.

Þar var margt Ameríkumanna, vorkunnar,
kurkeisur og þrúðir að nafni. En klukkans hálf
birtist svartkæddur íslenskur lögregluþjafi
í dyrunum, til að sjá um að þeir Ameríkumennirnir
legu þu af dans leiknum. Rétt eins og þeir hefðu verið
með einhverjar yfirtráðlar þarna.

En íslendingar voru og minna ávátir, með
alla sína mannatíði eða á síði, þeir þengis að
sitja kyrrir. Allir þyrmst þetta lögkírur leg
fram kanna frá akkur hálfur, ef ekki ákurkeisni
þegar yfir engu er að kvarta.

En hvað skildi vestanmánum þyrmast.
Afhliðingis verður ef til vill sé að einir betri
þeirna sækja ekki samkannur akkur. Man þó
er akkur ekki til sönnu að betri hluti þeirra
sondgarði akkur. Vid viljum eiga gæta vinnu
bæði vestan háls og alettan. Vinnuallur reyktu í
heilbrigðisnum grundarelli og hrausti. Þar
hraustið verður virðing og gagnkunnur.

Svo nana ég að Ameríkumenn dvelji heinsens lengt
það er akkur til efna legs og anellegi gagni, og sönnu að
reynt þeir vel, sens lív ens, Rétt eins og akkur
börn vænn þyrmir vestan háls.

það, er á gætt að iðna þeir í Skálansum.
Þessundirsum þetta er nara afari þjallara
við allar húsaleigar. Og held það sé ekki meira
kannar, sem vilja rífa skálana, af þri þeir
vilja hafa allt í sem corvri ríngulveit og
það er engum eins dýrt að língja lífi
og tréttaninum.

Með innlegri átt um gæta framtið í bráð
og lengd.

með vörðingum og vissendum.

Kristjana Geirsdóttir

Lúðvig Guðmundsson skólustj.
Blönduhlíð 16, Rvík.

Reykjavík, 21.5.1955

Bjarni Benediktsson menntamálaráðherra,
R e y k j a v í k

Góði vinur.

Mér þykir hlýða, að skýra þér, yfirboðara mínum, frá endurkomu minni til Íslands. Kom eg aftur heim í fyrradag með "Gullfossi" eftir rösklega þriggja mánaða harða og stranga veru erlendis.

Svo sem eg skýrði þér frá í vetur fór eg utan til að leita lækninga á þungum bronchitis, sem hefir þjáð mig um hálfan annan áratug. Sjúkleiki þessi, ásamt asthma, sem eg hefi haft síðan um stríðslok, hafði aukist svo mjög, að síðustu 4-5 árin hafði eg ekki nema brot af fyrri starfskröftum mínum.

Á sl. ári var eg tvívegis opereraður við asthma og fékk fulla bót.

Þegar er eg kom til Kaupmannahafnar í febrúar í vetur leitaði eg til hins fræga og snjalla lungnakirurgs, Próf. Husfeldt við Rigshospitalet þar í borg. Taldi hann þá líkur á, að unnt mundi vera, að veita mér bót með skurðaðgerð á vinstra lunga. Þann tíma sem eg varð að bíða þess, að eg kæmist að til operationar hjá Próf. Husfeldt notaði eg til að kynna mér list- og listiðnaðarskóla í Danmörku og Þýzkalandi.

Síðari hluta marz byrjuðu undirbúningsrannsóknir lækna kirurgisku deildar Rigshospitalets á heilsufari mínu. Lá eg á sjöttu viku á sjúkrahúsinu. P. 13. apríl opereraði Próf. Husfeldt mig. Skar hann á brott allt að þriðja hluta vinstra lunga. M.ö.o.: Nam hann á brott hinn spillta hluta lungans, sem verið hefir undirrót angurs míns og þjáninga nú um mörg ár. --Eftir þessa aðgerð heilsaðist mér mjög vel. Verð þó enn að hvíla mig um sinn.

Próf. Husfeldt gaf mér miklar vonir um, að nú muni eg aftur ná fullri heilsu og starfskröftum. Gleður það engan meira en mig. ---Þessi er sjúkrahistoría mín og sagan um lækninguna.

Vænti eg þess nú, að fá enn um langt skeið unnið af fullri starfsorku að framkvæmd áhugamála minna.

Með vinarkveðjum

Rek. 21/5. -55

Kari, Bjarni.

Þýgnady þegar og þou
þeim in utanför míni, rakti
og í skrifborðinu mínu í meðf.
in klyppu in „Vísir“ frá 21/5-55.

- Þú hefur fíndleika sendi og
þú mi þannu listu og einu stílf.
Höfundurinn (abc) og undirrit-
atur.

Þú hefur þessu.

Þinn
Andr. Benediktsson.

Vísu 21/1-55

Bréf:

Ráðuneytið gangist fyrir lausn listamannadeilunnar.

Móðurland og fóstura hinna fögru lista, Ítalía, býður Íslandi, ásamt frændþjóðum vorum á Norðurlöndum, að senda til Rómar yfirlitssýningu um þróun og stöðu myndlista í löndum þessum á næstliðnum áratugum.

Þetta er glæsilegasta boð, sem Ísland hefur nokkru sinni fengið til kynningar á isl. myndlist, sem nú þegar er orðin ríkur þáttur í menningarlífi þjóðarinnar.

Þetta er boð, sem erfitt er að hafna.

En þetta er ekki einkamál myndlistamanna.

Í sjálagarsölu í Róm verð

ur ekki spurt, hvort þessi myndin eða hin, sé eftir Pétur eða Pál, heldur: Er þetta íslenska þjóðin og menning hennar?

Vegna ágalla á skipun félagsmála isl. myndlistamanna logar nú allir í illeilum út af þessu máli. Fari svo, sem nú stefnir, er eigi annað sýna en að væntanleg sýning. — ef úr henni verður. — muni gefa alranga mynd af stöðu myndlistarinnar í menningarlífi isl. þjóðarinnar.

Allir unnendur isl. menningar og isl. myndlista bera því fram við isl. myndlistamenn og stjórn arvöld þá ejaðregnu ósk, að all, sem unnt er, verði nú gert

þess að leysa þenna Gordions-hnútt.

Þar eð eigi vannst tómi til að koma annarri og betri skipun á félagsmál myndlistamanna áður en í öngþveiti kom, er þess fastlega vænst, að listamennirnir nú loki augum fyrir þeim ákvæðum fyrri samþykktu sinna, er fastast standa gegn lausn málsins, slíðri sverð sin og sameinist um menningarlega hagsmuni þjóðarheildarinnar.

Þess er einnig vænst, að ráðuneytið hafi forystu um lausn deilunnar og skapi sér, — eða afli sér, — nauðsynlegra heimilda til að láta veg þjóðarinnar sitja í fyrirrúmi fyrir þeim bókstaf, sem nú bindur.

Takist eigi skjótlega að leysa málið á viðhlitandi hátt, er sóma Íslands með því bezt borgið, að setið verði heima og hvergi farið.

abc.

Virðulegi forstjóri,

Í tilefni af vinsamlegu samtali útaf
eigu þeirri sem ég á í rafstöð minni, leyfi ég mér að benda
á: Að ég lít á það sem mikið drengskaparverk, en ekki beina
skyldu sem ég stítt ekki að gleyma. Þó á það megi líta, að
ég hafi unnið þarna nokkuð þarfa verk fyrir hugsjón okkar
allra að hlynnu að Þingvöllum, þetta má segja að hafir verið
næstum ofdirfska án þess að leita til ríkisins um hjálð, en
það hefur verið einn af mínum leiðu ókostum, að ég hef treyst
kannski um of á stórhug minn, án þess að biðja eða kníja á
hjálð frá öðrum.

Eftir því sem mér verður meira úr
minu, get ég hlynnnt frekar að áhugamálum mínum á Þingvöllum.

Með vinsamlegri kveðju,

22 maí 1955

Þingvinnu

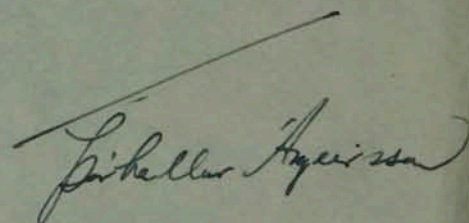
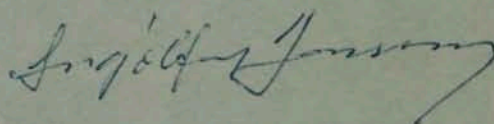
Valhöll

VIÐSKIPTAMÁLARÁÐUNEYTIÐ

Reykjavík, 30. des. 1955.

Með tilvísun til 35. gr. laga nr. 10 frá 15. apríl 1928 um Landsbanka Íslands, skal yður hér með tjáð, herra dómsmálaráðherra, að þér hafið verið skipaður varaformaður bankaráðs Landsbanka Íslands á tímabilinu 1. janúar 1956 til 31. desember 1960.

Formaður bankaráðsins hefur verið skipaður Magnús Jónsson, prófessor.

Hr. Bjarni Benediktsson, dómsmálaráðherra,

R.

Taldir um þetta við heilbr. rit. áhr. ut
sagl. emb. og að þat vði fullh. susemd. í haus
Galt. M. d. og 2. g. f. þess. Oslo, 8. des. 1955.

Hæstvirtur menntamálaráðherra
Bjarni Benediktsson!

L. v. m.
Ásg. P

Ég þakka yður, herra menntamálaráðherra, bréf yðar, dags.
22. nóv., sem ég fékk hingað og gladdi mig, svo og alla vinsemd
yðar og hugulsemi.

Nú langar mig enn til að leita á náðir yðar. Því vikur svo
við, að þér eruð eini valdamaður, sem ég vil leita til, og þess
gjaldid þér, þótt mér sé samilega ljóst, hvað á yður hvílir.
En það vil ég taka fram, sem varla þarf þó, að ég er jafneinlæg-
lega sáttur við yður, hverjar sem undirtektir yðar verða.

Svo er mál með vexti, að ég hefi nú orðið mikinn hug á að
taka að mér umsjón heilsugæzlunnar í íslenskum skólum. Í fræðslu-
lögnum frá 1946 eru ákvæði um, að skipaður skuli sérstakur
skólayfirlæknir. Af þessu hefir ekki orðið enn, þótt bæði
skólalæknum og skólamönnum, sem skyn bera á, hafi fyrir löngu
verið ljós nauðsyn þess. Þó er mér kunnugt um, að leitað hefir
verið til einhverra lækna um að taka starfið að sér, en þeir
ekki viljað.

Ég hefi nú lokið námi mínu í Noregi sem "fellow" hjá WHO.
Héðan fer ég til Kaupmannahafnar og síðan til Stokkhólms, en
mér mun einnig standa til boða að dveljast 1 1/2 mánuð í Englandi
næsta haust, ef ég fæ leyfi til þess með einhverjum skilmálum,
þegar þar að kemur.

Mér hugkvæmdist að tala við yður, áður en ég fór utan, en
frestaði því, vildi sjá, hvernig mér geðjaðist námið og hvort
ég næði á því þeim tókum, sem mér líkaði. Ég er heldur ánægður
með árangurinn, hefi nú heimsótt, einu sinni eða oft, 35 skóla
og stofnanir, sem eru í tengslum við skóla. Ég hefi kynnt all-
vel vinnubrögðum skólahjúkrunarkvenna og skólalækna, bæði almennra
og sérfræðinga, og gert mér samilega grein fyrir skipan þessara
mála hér.

Ég þáði tilboð landlæknis um meðmæli til WHO með það í huga
að gera mig hæfan til þess starfs, sem hér ræðir um, en var þá
í vafa um, hvort ég ætti að sækjast eftir því. "Fellowship" mitt
skuldbindur mig að visu til að vera sérfræðilegur ráðunautur
um skólaheilsufraði, að svo miklu leyti sem slíks kann að verða
óskað, en engan ádrátt hefi ég hlotið um embættið og ekki sótt

eftir því, fyrr en nú. Ég vona, að það teljist ekki óeðlilegt sjálfstraust, þótt ég telji mig standa hér betur að vígi en aðra lækna, bæði vegna þessa náms og þeirra nánú kynna, sem ég hefi af skólastarfi og unglíngum á skólaaldri. Hitt er mér vita-skuld ljóst, að ég neri ekki þá læknisreynslu, sem vanur klíníker hefir, en það skiptir ekki meginmáli í þessu starfi.

Nú er það erindi mitt við yður að fara þess á leit, að þér talið við heilbrigðismálaráðherra og mælið með mér, ef þér treystist til þess samvísku yðar vegna og viljið gera mér þann mikla greiða. Ég veit vel, hvers orð yðar megna. En þetta varðar líka Menntamálaráðuneytið sízt minna en Heilbrigðismálaráðuneytið, þótt embættið heyri vafalítið undir hið síðarnefnda. Mér er kunnugt um, að landlæknir hefir mikinn hug á, að skipað verði í starfið, ef vól er á manni, sem hann telur undir það búinn. En hér mun líka verða að sækja undir Fjármálaráðuneytið, og um afstöðu fjármálaráðherra veit ég vitanlega ekki. Hins vegar hefi ég fulla ástæðu til að ætla, að Sigtryggur Klemenzson skrifstofustjóri mundi mæla með tillögu um fjárveitingu, en hann er bekkjarbróðir minn og þekkir mig mjög vel.

Ef að því yrði horfið að skipa í embættið, væri ef til vill ekki óeðlilegt, að skipun væri miðuð við næsta haust. Yrði þá fyrsta verk skólayfirlæknis að búa í hendur alþingis drög að lögum um heilsugæzlu í skólum, og yrði þá jafnframt að breyta fræðslulögunum þannig, að embættið tæki til allra skóla landsins, en ekki barnaskólanna einna, svo sem nú er.

Ég hefi notið dvalarinnar hér í ríkum mæli og er einlæglega þakklátur öllum þeim, sem hafa stuðlað að því, að ég gæti farið þessa námsferð. Ég hefi hitt fjölda lækna, kennara og hjúkrúnarkvenna og alls staðar verið tekið af slíkri alúð, að ég undrast. Ég er spurður margs af Íslandi og get verið hreykinn af þeim fréttum, sem ég get sagt að heiman, þótt þar sé að vísu nóg af mönnum, sem vilja fara allt til verra vegar, en sem betur fer, er ég á annarri skoðun.

Með virðingu og alúðarþökkum.

Yðar einlægur

Benedikt Tomasson

Eypór Þórðarson
Neskaupstað.

Adur en þess kom
var búið að ræðsl. þessu.

Neskaupstað, 2. mars 1955.

Svarat ²¹/₃ '55

Hæstvirtur ráðherra, Bjarni Benediktsson
Reykjavík.

Með skírskotun til hins forna málsháttar: "Betra er seint en aldrei." leyfi ég mér nú að sækja um námsstjórarstarfið hér Austanlands.

Ég hafði hugsað mér að sækja um starf þetta ef það yrði auglýst, ekki eingöngu af því að mig langaði svo í það heldur jafnvel öllu fremur til þess að tryggja það að um fleiri yrði að ræða en kommunista eina hér úr fjórðungnum.

Nú tókst svo illa til að ég sá ekki auglýsinguna um þetta fyrr en nokkru eftir að umsóknarfrestur var útrunninn, og taldi ég þá ekkert annað fyrir mig að gera en setta mig við orðinn hlut.

Nú eftir að hafa af tilviljun hlýtt á tal tveggja kommunista um þetta hefir mér snúist hugur og sendi því umsókn þessa þótt seint sé, og þá sem hálfgildings einkamál til yðar sjálfs.

Vænti ég að ég með því leysi yður frá þeim vanda að þurfa að skipa kommunista í starf þetta, af því að ekki hafi aðrir boðist. Eru áhrif þeirra í skólamálu Austurlands ærið nóg síðan í ráðherratið Brynjólfs þótt þetta starf bættist ekki við.

Um hæfni mína vil ég aðeins segja það, að ég tel að ég þoli samanburð við hvern sem er úr hópi austfirskra kennara um reynslu og þekkingu á skólamálu og reyndar öðrum almennum málum einnig, er þýðingu gætu haft í starfi þessu.

Vænti ég að fræðslumálastjóri og fyrrv. námstjóri hér Stefán Jónsson myndu staðfesta það álit mitt ef þeirra væri þar um leytað.

Þar sem umsókn þessi er send eftir dúk og disk, hefi ég þó ekki rætt um þetta við þá.

Um mig og störf mín vil ég taka þetta fram:

Ég er nú 53 ára gamall. Ég útskrifaðist með góðri einkunn úr Kennara - skólanum vorið 1925 eftir tveggja á vetra nám þar, en áður hafði ég verið tvo vetur í Eiðaskóla.

Síðan hefi ég kennt hér í Norðfirði. Fyrst 10 ár í sveitinni, fyrst sem farkennari og síðan við fastan heimagönguskóla. Síðan 20 ár hér í Neskaupstað, að undanteknum þrem árum, sem ég gegndi hér starfi bæjarstjóra á árunum 1936 - 1938. Er Valdemar Snævarr lét hér af skólastjórn var ég skólastjóri barnaskólans hér í þrjú ár uns Brynjólfi Bjarnasyni tókst að bola mér úr því, þrátt fyrir það að ég hafði hlotið meðmæli til þess frá öllum aðilum nema þrem kommunistum í skólanefnd.

Þá hefi ég kennt sem stundakennari við Iðnskólann hér í bæ frá stofnun hans og einnig nokkrum sinnum við gagnfræðaskólann. Þá hefi ég og nokkrum sinnum verið skipaður prófdómari við heimavistaraskólann í sveitinni og gagnfræðaskólann hér í bænum.

Ég tel mig því hafa raunhæfa þekkingu á öllum tegundum austfirskra skóla.

Ég hefi einu sinni farið utan og kynnti mér þá skólamál og kennslu í Kaupmannahöfn. Þá hefi ég og sótt allmörg kennaranámskeið hér heima.

Bæjarfulltrúi fyrir Alþýðuflokkinn hefi ég verið hér í bænum í 18 ár en hefi nú dregið mig út úr "pólitíkinni", enda ekki ánægður með stefnunna, Hannibalismann.

Ef þér óskuðuð fleiri upplýsinga um mig, en þeir fræðslumálastjóri og námstj. Stefán Jónsson gætu veitt, þá vil ég nefna svila minn Sören Sörensen fulltrúa, Gunnar A. Pálsson f. bæjarfógeta hér og Valtý Stefánsson ritstjóra.

Virðingarfyllt.

Eypór Þórðarson

L. v. v.

Einkamappa bl.

27. júní 1954 -

Bjarni Benediktsson
menntamálaráðgjafi -

Höfðingi herra -

Samkvæmt viðtali okkar í morgun
sendi ég yður varþröf verkefni við
Lagfr. skóla Ísaff. frá s. l. v. og svar
eins nemendans orðrét (stapullur er
vel flestar öðk afritarans).

Láminu er þannig miðað í stuttu
máli:

Tveir kennslustendur síkulega,
vel flestar fjórlestrar um ísl. bók-
menntir og menningu frá upphafi
til nýrra tíma. - Nemendum er
þjálfad til að velja bókur til lestrar
í Bókarsafni Ísaff. Val nemanda þjálfat
er öllum höfundgreinum bókmenntanna
er ekki lifur lestar annara bóka en
þeirra er þessa listhent og bókmennta-
legt gildi. Þú er atlast til að hver
nemandi lesi a. m. k. eina farnsögu,
eina bók a. m. k. ísl. fjáðsagna og

ádrá boara sögu Jóns Þoroddsson. Lesa
nemendur um 10-20 bekkur á velli.

Á þessu prófi var í þetta sínu
erfið spurningum um isl. ljáðskáld sem
seinni tíma, því að ég fékk isl. kennar-
ann til að selja spurningar um það efni
á það próf. (isl. próf.)

Nemendur hafa sig sendir 8. spurn-
inguna með því að velja nokkrum man-
num fyrir próf sínu eftirlætisbófund
til lesturs og rannsóknar, lesa bófund-
urk þess og kynna sér öfi þess og
stjórn.

Gudjón Kristinnsson skólastj. og
Sveinn Eliasson getu veitt þekkingu
á kynningu.

Ég þakka fyrir vinsamlegar
míthökkur og vona að þér njóti yðar
fært að afþuga öll þessi mál ef að þess
að yðar álitni samrýmst þjáðar þag
Með vinsæld og virðingum

Ragnar H. Ragnar -

Staður í B. mik -

stærðskrift nærðu minni er :

Gautlánd, Hljóðskóla

Reykjavik, den 23. september 1955.

Kære justitsminister Hækkerup.

Jeg takker for Deres brev af 15. september 1955.

Jeg ser ikke anledning til at fremføre forslag om ændringer eller tilføjelser til dagsordenen for mødet.

Det er meningen at jeg ankommer til København med flyvemaskine onsdag 5. oktober, ledsaget af departementschef Gustav A. Jonasson. Vi ledsages ikke af vore fruer. Jeg vilde være taknemlig for velvillig bistand ved bestilling af passende hotelværelser, som jeg gerne imodser telegrafisk meddelt.

Med venlig hilsen,

Deres hengivne,

Hr. justitsminister

Hans Hækkerup,

København.

København, den 15. september 1955.

1. ktr. journal nr. D. 1332.

+ 1 bilag.

Kære justitsminister Benediktsson!

Mange tak for Deres brev af 7. september 1955. Jeg kan oplyse, at også justitsministrene i Finland, Norge og Sverige har erklæret sig rede til at deltage i mødet den 7. og 8. oktober.

Jeg vedlægger et udkast til dagsorden for mødet, og jeg vil være taknemmelig for snarest at modtage eventuelle forslag til ændringer eller tilføjelser til udkastet, ligesom jeg vil være glad for at få underretning om, hvem der fra islandsk side vil deltage i mødet, og om nogle af deltagerne ledsages af deres fruer.

Såfremt det ønskes vil justitsministeriet gerne drage omsorg for bestilling af hotelværelser, og vi vil i så fald gerne have meddelelse om deltagernes ønsker i så god tid som muligt.

Med venlig hilsen

Deres hengivne

A handwritten signature in blue ink, which appears to be 'Hans Hedegaard'.

Hr. justitsminister Bjarni Benediktsson,
Reykjavik, Island.

þakka þér/þér þessu þessu
1/vega. senda þessu þessu
þessu þessu M. J. frá Hul af at mat
þessu þessu þessu þessu þessu -

Herra menntamálaráðherra Bjarni Benediktsson,

R e y k j a v í k

Hreppsnefnd Svarfaðardalshrepps hyggst gangast fyrir samkomu í sambandi við vígslu heimavistarbarnaskólans á Húsabakka í Svarfaðardal sunnudaginn 11. sept. n. k., og hefst athöfnin kl. 1 e. h. Að lokinni vígslunni verður Þórunn Kr. Eldjárn á Tjörn haldið samsæti í tilefni af því, að hann nú lætur af störfum eftir langa kennslu og skólastjórn í hreppnum.

Hreppsnefndin leyfir sér hér með að óska þess, að þér, hæstvirtur menntamálaráðherra, sjáið yður fært að gera henni þann heiður að vera viðstaddur vígsluathöfn þessa.

Með sérstakri virðingu

Tjörn í Svarfaðardal, 30. ág. 1955

Hjónur E. Þórarinnsson
oddviti

Skillaóski aft.

Stjórn Sambands veitinga- og gistihúsa-
eigenda leyfir sér, að biðja

Hr. ráðherra Bjarni Benediktsson og frú.

að veita sér þá ánægju að þiggja kvöldverðarboð
í tilefni 10 ára afmælis sambandsins, sem
haldið verður í Leikhúskjallaranum þriðjud.
6. september kl. 7 e. h.

Undirbúningsnefndin.

Samkvæmisklæðnaður.

S. u.

Forseti Íslands og frú hans biðja

hr. menntamálaráðherra Bjarna Benediktsson og frú

að gera sér þá áncægju að koma til sín að Bessastöðum
til hádegisverðar

föstu - daginn 2. sept. 1955 kl. 13

Þ. ó. til forsetaskrifstofunnar

afþ.
Viðskiptamálaráðherra

biður Bjarna Benediktsson, dómsmálaráðherra,

---

að gera sér þá áncægju að koma til hádegisverðar

í Tjarnargötu 32 þriðju daginn 6.sept.

kl. 12.15.

Óskast til viðskiptamálaráðuneytisins

SKÓGRÆKTARFÉLAG ÍSLANDS

SÍMAR: 3422 & 82330

Set
Bjarnar

REYKJAVÍK, 27. júní 1955
GRETTISGÖTU 8

Hr. ráðherra,
Bjarni Benediktsson,
Reykjavík.

Þökkum hjartanlega heillaóskir yðar og hlýjar kveðjur
á 25 ára afmælinu.

í umboði SKÓGRÆKTARFÉLAGS ÍSLANDS

Baldur Þorsteinsson
Baldur Þorsteinsson

L. v. m.

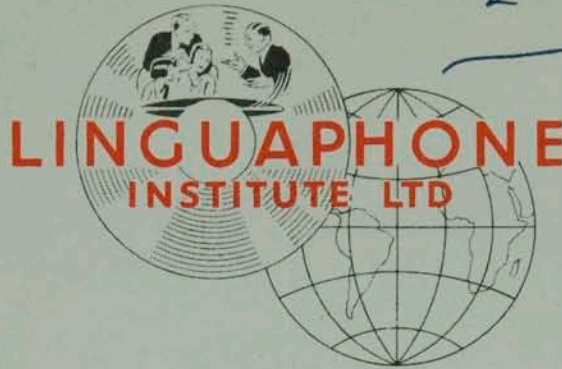
L. v. h.

Tel.: REGENT 4347/8.
Cables: LINGUAFONE, LONDON.
Teleg.: LINGUAFONE, WESDO, LONDON.

Joint Governing Directors:
J. E. ROSTON, M.A.
S. A. ROSTON.
J. A. H. HORTIN.

Managing Director:
K. M. MURPHY, B.A., F.I.L.

Directors:
A. S. RIDZ.
L. S. HILLMAN.

LINGUAPHONE HOUSE
207-209 REGENT STREET
LONDON W.1

Courses in:

FRENCH	POLISH
GERMAN	PERSIAN
SPANISH	ARABIC
ITALIAN	HINDUSTANI
PORTUGUESE	CHINESE
DUTCH	LATIN
ENGLISH	GREEK
SWEDISH	EFIK
NORWEGIAN	MALAY
FINNISH	HAUSA
RUSSIAN	ICELANDIC
CZECH	SWAHILI
HEBREW	LUGANDA
BENGALI, etc., etc.	

16th June, 1955.

Herra Bjarni Benediktsson,
Menntamalaradherra,
Stjornarradid,
Reykjavik,
Iceland.

Dear Sir,

The patriotic interest of Mr. Bjorn Bjornsson, Icelandic Merchant of London, persuaded us to produce a Linguaphone Course in Icelandic, with the co-operation of Dr. Stefan Einarsson, Professor of Scandinavian Philology, The Johns Hopkins University, U.S.A. and the late Dr. Björn Gudfinsson, Professor at the Icelandic University in Reykjavik.

Mr. Bjornsson and myself will be travelling to Reykjavik on the 29th June and would like to present a set to you during our visit.

Yours truly,

Managing Director
THE LINGUAPHONE INSTITUTE LTD.

KMM/DL.

STÚDENTAFÉLAG MIÐVESTURLANDS

-o-o-o-o-o-o-o-

C. v. a. -

Akranesi 28.júní 1955

Menntamálaráðherra
Bjarni Benediktsson,
Reykjavík.

Hæstvirtu ráðherra :

Stúdentafélag Miðvesturlands hefur sumarmót að Reykholti dagana 2. og 3.júlí n.k., og verður aðal-
umræðuefni þar: skóla-og kennslumál. Framsögumaður
verður séra Þorgrímur Sigurdsson á Staðarstað.

Félaginu væri það mikill sómi og ánægja, ef þér
og frú yðar hefðuð tækifæri til að vera gestir þessa
móts.

Tilhögun er, í aðalatriðum, fyrirhuguð sem hér
segir: laugardag kl.4 eða 5 sd.fundarsetning og um-
ræður. Kl.7 samsæti og síðar dans. Venjulegur klæðn-
aður. Sunnudag kl.11 f.hád.: messa í Reykholtskirkju
en eftir hádegi framhaldsumræður og fundarslit.

F.h.Stúdentafél.Miðvesturlands

Ragnar Jóhannsson
form.

Þakka og senda fundum
kveði en þú muntu alþý
appeltium.

Landssíminn

SÍMSKEYTI

Eyðublað 1 d.

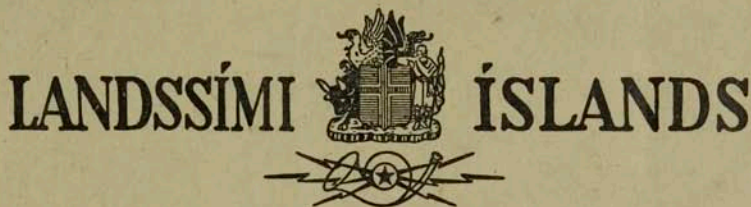
KULTUSMINISTER
BJARNI BENEDIKTSSON REJKJAVIK

Móttakið

12¹⁵₁₆ 6 NOV 55

Athugasemdir simaþjóna

Símanúmer ritsímans:
6411: Varðstjórinn, fyrirspurnum
um símskeyti svarað

Símanúmer ritsímans:
1020: Afgreiðslan,
tekið á móti símskeytum

Mótt. af

DE LN R6/6 ERLANGEV/2 31/30 6 1035

= EXZELLEZ . AM TAGE DER OEROEFFNUNG DER
ISLANDTAGE U ISLANDKUNSTAUSSTELLUNG ERLANGEN
GEDEVKEN WIR ISLANDS UND SEINER KUENSTLER IN TIEFER
DANKBARKEIT . = ISLANDKOMITEE GEZ DR PAULUS .

*þakka kvæfu og bestu
heilgæðskar*

TELEPHONES: WHITEHALL { 3564
6900

BY APPOINTMENT
BOOKSELLERS

TELEGRAMS: HURHYS. PICCY. LONDON

MEMORANDUM FROM
HUGH REES Ltd.

BOOKSELLERS,
STATIONERS,
& PUBLISHERS.

47, PALL MALL,

London, 23.6. 1958

S.W.1

To Bjarni Benediktsson

Dear Sir We will credit Toyukee Volumes.
if in saleable condition.

Yours faithfully

H. Rees Ltd

H. Rees Ltd

Seifur
Hjallaveg 23

